

Papír meg hajó, de mégsem papírhajó

TERBE JÁNOS FORMATERVEZŐ, PAPÍRDESIGNER

Oravecz István



Papírból sorozatban gyártható változatos termékegyüttes.

Lakások és irodák berendezésére alkalmas bútorrendszer, mely szabadalommal védett speciális csomópontra épül. Elemei formára vágott hullámpapír lapokból, ragasztás nélkül, hajtogatással állíthatók össze. Környezetbarát, újrahasznosítható, olcsó, könnyű és stabil, egyénileg alakítható, sorolható és festhető.

– Terbe János törökbálinti stúdiójában (tervezőműhelyében, üzemeiben, irodájában, raktárában?) ülünk. Ismerjük egymást már lassan húsz éve. Akkoriban az Iparművészeti Főiskola végzős hallgatója voltál. Emlékszem vitorlás hajókat terveztél, azok voltak a diploma-kiállításon gyönyörűséges makettek és rajzok formájában kitéve. Mi újság vitorlásfronton?

– Régi és nem múlt szerelem. Amikor időm enged, lejárók a Balatonra, van is ott egy kis nyaralónk, de már nem vagyok aktív versenyző. Persze jó érzés, hogy a balatoni vitorlázás máig egyik legeredményesebb hajója, az Ábránd nevű E-30-as az én terveim alapján készült.

– Nos, az első kijelentő mondatom bizonytalanságot tükröző kérdése is erre utalt. Ezt az épületet hajóépítő műhelynek szántad. Sokáig hajótesteket és más műanyag tárgyakat, kukákat, utcabútorokat készítettél. Hogyan volt ez?

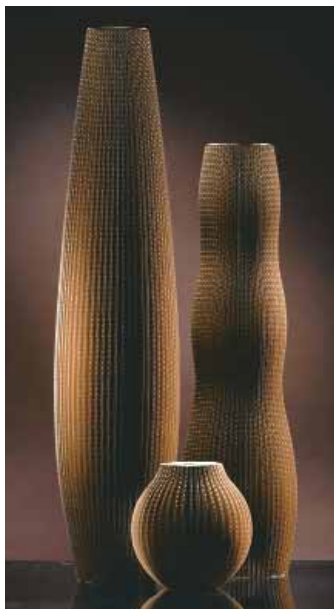
– Tevékenységemet üvegszál erősítésű poliészterből és epoxiból készített vitorlášhajókkal kezdtem. Aztán tökehiány miatt kisebb méretű tárgyakra tértem át. Saját ötlet alapján kifejlesztett, formatervezett, hőálló, ütésálló hulladékgyűjtőket gyártottam.

– Úgy hangzik, mint egy sikertörténet eleje...

– Sajnos, a műanyag káros az egészségre, veszélyes anyag. Amikor már a bőrömön is éreztem a szagát, arra gondoltam, ettől magamat és a környezetemet is megkímélem. Ráadásul nem a gyártás és az üzemszerű méret vonzott, hanem inkább a tervezés, fejlesztés.

– Rögtön rátaláltál a papírra?

– Tulajdonképpen igen, de per sze volt előzménye. A gimnázium után nyomdaipari gépmesternek tanultam. Elsajátítottam a szitanyomás mesterségét. Meg-





ismertem a papírfajtákat, betűtípusokat, a tipográfiát, színtant, színelméletet tanultam. Aztán Pesten elvégeztem a dekoratőrképzőt. Elkezdtem behatóan vizsgálni a színek közti összefüggéseket, és létrehoztam egy színdinamikai játékcsaládot. Alkotótelepekre jártam, festményeimmel és grafikáimmal csoportos és egyéni kiállításokon vettem részt. Egyszer karácsonyra szerettem volna pár rajzomat bekeretezni és személyes ajándékként átadni. Arra gondoltam, mi lenne, ha magam hajtogatnék hozzá képerketeket. Aztán továbbgondoltam az ötletet. Így jutottam el egészen a papírbútorig.

– *Mi van a gyártással, meg az üzemszerűséggel?*

– Ez a hely inkább csak egy fejlesztőműhely. A sorozatérett darabok korszerű gyártástechnológiával, nagyüzemi körülmények között készülnek. Az már nem az én dolgom. Reményeim szerint, egyszer majd a marketingrészt is más végzi, én pedig kizárólag a tervezésre koncentrálnék.

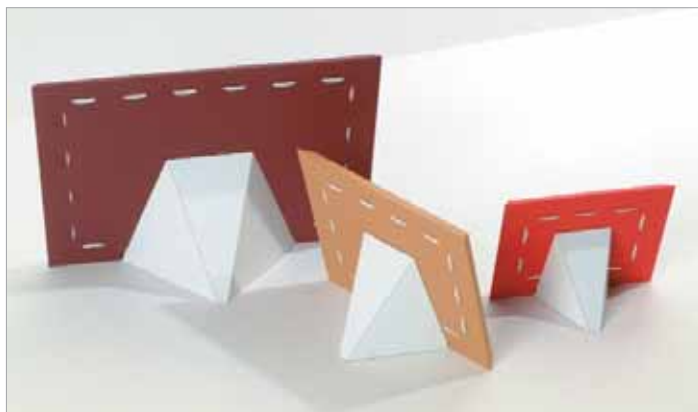
– *Hogy van ez a világban és Magyarországon?*

– Ahogyan nálunk reklámügynökségek, grafikai stúdiók vannak, úgy léteznek Nyugaton formatervező irodák. Persze vannak formatervezők gyártó cégeknél is alkalmazásban. Nálunk nem jellemző, hogy állásban tartanának formatervezőket, és formatervező irodák sem nagyon léteznek. Sokkal jellemzőbb, hogy a formatervezők grafikai munkából élnek, vagy egy-egy konkrét megbízás elnyerésével, de afféle szabadúszóként hol terveznek, hol meg nem. Inkább sodródznak, mint úsznak, pláne nem lubickolnak.



- Úgy tűnik, te sem véletlen megbízásra vártál, inkább magad jelöltél ki programot magadnak. Az újabb termékek terveit a piac követeli ki, vagy konkrét megrendelésre készülnek, netán a magad örömére?

- Ez is, az is, kicsit mindhárom. Mégis, ha lehetek kicsit idealista, azt gondolom, hogy a saját ötleteim viszik leginkább előre a dolgot. A piac annyiban, amennyiben a konkrét vásárlói igények olykor speciális problémákra keresnek megoldást, amit aztán általánosabb, szélesebb felhasználási területre is át lehet ültetni. Így fejlődött az eredetileg csak papírbútor polcrendszer mostanra odáig, hogy



székek, asztalok, ülőgarnitúrák, lámpák, térelválasztók és kiegészítők egész sora bővíti a választékot.

– Milyen fórumokon tudsz bemutatkozni termékeiddel?

– Egyrészt úgy itthon, mint külföldön kereskedelmi szakvásárokon építke, rendezek be standokat, másrészt egyre több igazán komoly nemzetközi kiállításon is részt vettem már. Ezek meghívásos, kifejezetten designkiállítások. Tavaly meghívtak az „EU plusz” kiállításra Berlinbe, Barcelonába a „Heten fantasztikus ötlet a világból, ami jobbá teheti az életünket” és Rómába egy speciális „Papírbútor design” kiállításra, ahol neves designerekkel, Japántól az USA-ig, együtt mutatkozhattam be. Persze a szűkebb pátriámban törökbálinti művészbarátaimmal, festőkkel, grafikusokkal, textil- és iparművészekkel, fotósokkal alakított „Első kör” alkotóművész-csoportunkkal is rendszeresen kiállítok. Meg aztán van egy honlapom is a www.pic-pack.hu, ahol lehet bogarászni a termékek között.

